

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

צאם רבין'ס
מעשיות

דעה רבינ'ס משל'ים

מעשה מ"סמאלע"

ונסע אל הסטונאי בחשבו שסטונאי זה הוא סטונאי של שמן מכונות. נכנס אל הסטונאי ובקשו שמן מכונות, אמר לו הסטונאי: על מה תדבר? ענה לו: ברצוני שמן מכונות כמו שמכרת לחברי הסוחר. אמר לו הסטונאי: אסביר לך הדבר: פרנסתי היא ממסחר בדים וחרבך קונה אצלי תדיר סחורה, וכשראיתי איך שעגלתו לא מושכת היטב לרב הסחורה שהעמסתי על עגלתו, השגתי ונתתי לו את הסמאלע, אבל אתה בא ורוצה רק סמאלע, דע לך, איני סוחר של סמאלע! הפטיר רבנו ואמר להלה: אלו מאנשי הדבוקים וכרוכים אחרי כשרואה אני באחד מהם שאינו יכול לעבד את ה' כדבעי מחמת חסרון פרנסה וכדומה, מברכם אני בברכת פרנסה, וכדי שעגלתם הקדושה הטעונה בסחורה תסע (היטב), אבל אתה שמבקש רק פרנסה, "איני סוחר של סמאלע"!

פעם בא אחד אל רבנו ז"ל ובקשו שיברכו בברכת פרנסה, אמר לו רבנו ז"ל: אמשל לך למה הדבר דומה, לסוחר בדים גדול שבא פעם אל הסטונאי העוסק בכך והזמין אצלו כהרגלו מדי פעם פמות גדולה של בדים. פעם אחר הזמנתו את הבד כשהחל לנסע עם עגלתו לא נסעה העגלה כהגן מחמת רב הסחורה הטעונה, נכנס אל הסטונאי ובקשו: אולי יש לכם מעט שמן מכונה הנקרא "סמאלע", למרח בו את אופני העגלה כדי שתסע כהגן? ענה לו הסטונאי: יש ויש, נתן לו הסטונאי את הסמאלע ובשפע. ואכן החליקו האופנים ונסע הסוחר עם עגלתו כהגן. באמצע הנסיעה פגש בחברו הנוסע בעגלה לקראתו, כשראה חברו אותו נוסע ומחליק יפה כל כך שאלו לסבת נסיעתו המהירה כל כך. ענה לו: זה הסטונאי הנמצא במקום זה וזה מרח לי מהסמאלע על צירי העגלה וזו הסבה לנסיעתי המהירה. לא חשב חברו הרבה, קם

(שיח שרפי קודש)

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה ב' - ממלך וקיסר (2)

שספרה רבנו נחמן מברסלב זיע"א

לשאר האנשים שהיו שם, והביטו וראו גם כן כמראה אדם על האילן.

והתישבו להתקרב לשם, ושלחו איש עם ספינה קטנה לשם. והם היו מביטים בתוך הים כדי לכוון את השליח, שלא יטעה מן הדרך, כדי שילך מכון אל האילן הנ"ל. והלך לשם, וראה, שיושב שם אדם, והגיד להם.

והלך בעצמו (בן הסוחר הנ"ל) וראה, שיושבת שם (הינו הבת קיסר הנ"ל, שהיתה יושבת שם, כנ"ל) ואמר לה שתירד. ואמרה לו, שאינה רוצה לכנס אל הספינה כי אם שיבטיחה, שלא יגע בה כי אם כשיבוא לביתו וישא אותה כדת. והבטיח לה, ונכנסה אצלו לספינה. וראה, שהיא מזמרת על כליזמר ויכולה לדבר בכמה לשונות, ושמח על שנזדמנה לו.

ויהי היום, והיה סוחר גדול מפלג מאד, והיה לו משא ומתן בכל העולם.

והיה לו בן יחיד, והסוחר היה זקן. פעם אחד אמר הבן לאביו: באשר שאתה זקן ואני נער, והנאמנים שלך אינם משגיחים כלל עלי, ואתה תסתלק, ואהיה נשאר ריק, ולא אדע מה לעשות, בכך תן לי ספינה עם סחורה, ואלך על הים כדי להיות בקי במשא ומתן.

ונתן לו אביו ספינה עם סחורה, והלך למדינות, ומכר הסחורה, וקנה סחורה אחרת והצליח.

בהיותו על הים, ראו אותן האילנות הנ"ל (שהיתה הבת קיסר שם), וסברו שהוא ישוב, ורצה לילך לשם; וכשנתקרבו ראו שהם אילנות, ורצו לחזר.

בתוך כך הציץ הסוחר (הינו בן הסוחר הנ"ל) לתוך הים וראה שם אילן, ועליו כמראה אדם, וסבר שמא הוא טועה עצמו, והגיד

וְחָרָה לְהִסּוּחַר, אָבִי הַבֵּן הַנַּ"ל, מְאֹד, וְהוּא
צוֹעֵק וְאוֹמֵר (הֵינּוּ הַבֵּן שֶׁל הַסּוּחַר הַנַּ"ל, שֶׁהָיָה בָּא
עִם הַסְּפִינָה הַנַּ"ל, צָעַק וְאָמַר): תִּאֲמִין לִי,
שֶׁהִבֵּאתִי סְפִינָה עִם סְחוּרָה וְכוּ', וְהֵם אֵינָם
רוֹאִים דְּבַר. וְאָמַר לוֹ: תִּשְׁאַל
לְהִמָּאטְרָאסוֹן! וְהִלֵּךְ לִשְׁאֹל אוֹתָם, וְהֵם
שׁוֹכְבִים שְׁכוּרִים,

אֲחֵרִיכָה נִנְעָרוּ. וְשִׁאֵל לָהֶם, וְאֵינָם יוֹדְעִים
כָּלֵל מָה עָבַר עֲלֵיהֶם, רַק יוֹדְעִים, שֶׁהִבִּיאוּ
סְפִינָה עִם כָּל הַנַּ"ל, וְאֵינָם יוֹדְעִים הֵיכַן
הוּא.

וְחָרָה הַסּוּחַר מְאֹד עַל בְּנוֹ, וְגִרְשׁוֹ מִבֵּיתוֹ,
וְלֹא יָבֹא לְנֶגֶד פָּנָיו. וְהִלֵּךְ מִמְּנוֹ נֶעַ וְנָד,
וְהִיא (הֵינּוּ הַבַּת קִיסָר הַנַּ"ל) הִיָּתָה הוֹלְכַת עַל
הַיָּם.

אֲחֵרִיכָה, כְּשֶׁהִתְחִילוּ לְהִתְקַרֵּב לְבֵיתוֹ,
אָמְרָה לוֹ, שֶׁהֵיטֵר שְׂיִלְךָ לְבֵיתוֹ וְיוֹדִיעַ
לְאָבִיו וְקִרְוֵבָיו וְכָל מִידְעָיו, שֶׁכֻּלָּם יֵצְאוּ
לְקִרְאָתָהּ, בְּאֶשֶׁר שְׁמוֹלִיךְ אֲשֶׁה חֲשׁוּבָה
כְּזוֹ, וְאֲחֵרִיכָה יִתְוַדַּע לוֹ מִי הִיא (כִּי גַם מִקִּדְּם
הִתְנַתָּה הִיא עִמוֹ שֶׁלֹּא יִשְׁאַל אוֹתָהּ מִי הִיא עַד אַחַר
הַחֲתָנָה, אֲזַי יָדַע מִי הִיא)

וְהַסְּפִימ עֲמָה. אָמְרָה לוֹ: גַּם הֵיטֵר, בְּאֶשֶׁר
שִׁאֲתָה מוֹלִיךְ אֲשֶׁה כְּזוֹ, שֶׁתִּשְׁכַּר אֶת כָּל
הַמָּאטְרָאסוֹן הַמוֹלִיכִין הַסְּפִינָה, לְמַעַן יִדְעוּ,
שֶׁהַסּוּחַר שִׁלָּהֶם יֵשׁ לוֹ נְשׁוּאִין עִם אֲשֶׁה כְּזוֹ
וְהַסְּפִימ עֲמָה.

וְלָקַח יַיִן טוֹב מְאֹד, שֶׁהָיָה לוֹ בַּסְּפִינָה, וְנָתַן
לָהֶם, וְנִשְׁתַּכְּרוּ מְאֹד, וְהוּא הִלֵּךְ לְבֵיתוֹ
לְהוֹדִיעַ לְאָבִיו וְקִרְוֵבָיו, כַּנַּ"ל, וְהַמָּאטְרָאסוֹן
נִשְׁתַּכְּרוּ וְיֵצְאוּ מִן הַסְּפִינָה, וְנִפְּלוּ וְשָׁכְבוּ
בְּשִׁכְרוּתָם.

וּבַעוֹד שֶׁהָיוּ מְכִינִים עֲצָמָם שָׁם לִילְךָ
לְקִרְאָתָהּ עִם כָּל הַמְּשֻׁפָּחָה, הִלְכָה הִיא
וְהִתִּירָה הַסְּפִינָה מִן הַסֶּפֶר, וּפְרָשָׁה
הוֹיִלוֹנוֹת (הֵינּוּ הַלוֹוִינְטוֹן),

וְהִלְכָה לָהּ עִם הַסְּפִינָה. וְהֵם בָּאוּ אֶל
הַסְּפִינָה (הֵינּוּ כָּל הַמְּשֻׁפָּחָה שֶׁל הַסּוּחַר) וְלֹא
מִצְאוּ דְּבַר.

שאלות לחידודא

בחן 38א:

מעשה ב' ממלך וקיסר (2)

- ג. מה עשתה בת הקיסר בזמן שבן הסוחר הלך לאביו?
 לקחה יין ונתנה למאטראסין
 התירה הספינה ופרשה הוילונות והלכה לה עם הספינה
 שתי התשובות נכונות
- ד. מה עשה הסוחר לבנו כשראה שהספינה לא נמצאת?
 נתן לו ספינה נוספת עם סחורה שיתחיל שוב
 צעק עליו
 גירשו מביתו

- א. מה נתן הסוחר הזקן לבנו?
 כסף שיתפרנס מזה ימי חייו
 ספינה עם סחורה
 הרבה בתים שישתכר מזה
- ב. מה ביקש בן הסוחר מהבת הקיסר שהיתה על האילן?
 שתירד
 שתשאר למעלה
 שתראה לו את הדרך

בעומק המעשה

- ה. עם איזה סחורה הלכה הבת קיסר עם הספינה, - עם הסחורה שנתן אביו לבנו הסוחר או עם סחורה אחרת?
- ו. האם הבת קיסר ספרה לבן הסוחר מי היא?
- ז. כמה פעמים כתוב במעשה שהמאטראסן נשתכרו? - ומה רבינו מלמד אותנו בענין זה? (עיין בליק"מ תנינא כ"ו)